

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėtis, kad tautos dora bujotų ten, kur tikybiniai principai smūsi.

— Washington.

"DARBININKO" KAINA:

tris kartus savaitėje... \$3.00
 viena sykį savaitėje... \$1.50
 Bostono apieilinkėje... \$4.00
 Užrubežyje metams... \$4.25
 Vienas numeris... 3c.

VOL. II Metai II. Tel. 620 So. Boston. **Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos.** Tel. 620 So. Boston. **No.109 291**

"Entered as second-class matter September 22 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879." 242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. RUGSEJO (SEPTEMBER) 18 d. 1917 m.

Kerenski Rusijos prezidentas. Kornilov ir jo šalininkai suareštuoti.

RUSIJOJ PASKELBTA RESPUBLIKA.

Pereitą nedėlią Rusijos valdžia paskelbė respubliką. Išleido tam tikrą proklamaciją su data rugsėjo 14 d. Proklamacija tokia:

"Gen. Kornilovo maištas nuslopintas. Bet dėl to iškilo didis sumišimas ir vėl atsirado didis pavojus tėvynei ir jos laisvei.

Matant reikalą padaryti galą neapribotai valstybinei organizacijai ir atsimentant vienbalsį ir triukšmingą parėmimą respublikos valdžios Maskvos Konferencijoj, laikinoji valdžia paskelbia, jog konstitucionalė organizacija pagal kurią Rusija valdosi yra respublikoniška ir šiuo paskelbime Rusijos respubliką.

(Pasirašo) Ministeris ir prezidentas Kerenski, Teisių ministeris Jarudni."

Visas valdymas pavedamas į rankas penkių ministerių — premieriui Kerenskiui, užsienio reikalų ministeriui Teresčenko, karės ministeriui Verchovskiui, laivyno ministeriui Verderevskiui ir karės ir telegrafo ministeriui Nikitinui.

Rinkimai į Steigiamąjį Seimą atidėti. Bus lapkričio 12 d., o delegatai susirinks lapkričio 28 d. (pagal seną stylių).

KORNILOV SUAREŠTUOTAS.

Gen. Kornilov ir gen. Lokomski, kurie buvo sukilę prieš Kerenski valdžią tapo suareštuoti. Suareštuoti ir daug kitų žemesnių vadų, kurie buvo prisidėję prie Kornilovo.

Juos suareštavo Mohileve. Kerenski išleido armijai ir laivynui paaiškinimą apie sukilimą ir kad sukilimas jau pasibaigė. Todel atsisaukia, kad apie tai nesirūpintų, o stengtųsi įvesti tvarką.

Tarpe Rusijos gyventojų kilo didelis piktumas ant Kornilovo plėnas buvo daryti netiesiui prisiėmą tildyti žmones ir nurodinėti, jog maištininkai bus nubauti. Nepatenkinti ir Kerenskiu tadel, kad leido dalykus iki to, kad buvo bekilys maištas.

Kornilovo dalykas bus nuodugnai tyrinėjamas ir spėjama, jog nebus pasmerktas miriop.

Kaikurių spėjama, jog Kornilovo ulenas buvo daryti netvarką armijoj ir kelti paniką. Girdi Kornilovo adjutantai kėlę paniką ir tadel Ryga puolus. Kiek teisybės tame kaltime nežinia.

Kornilovas sumanė sukilti prieš Kerenski po Maskvos

konferencijos. Toje konferencijoj jis buvo sutiktas labai triukšmingai, stati delegatai per penkias minutes jam plojo. Tai manė, jog jis turės visų pritarimą sukilęs prieš Kerenski. Bet mat apsiriko. Nes mobilizavo sau šalininkų iš paprastų kareivių. Tie kareiviai, kurie buvo jo siunčiami užimti Petrogradą nežinojo nieko apie jo plenus.

Kazokai ėjo su Kornilovu. Kazokų vadas yra atamanas Kaledin. Kai Kornilov tapo suareštuotas, tai valdžia Kazokų Tarybai, kuri yra Novočerkaske, liepė suareštuoti savo vadą. Taryba tuo tarpu atsakė tą išpildyti, nes dabar būsimi kazokų konferencija, kur atamanas turi būti.

Kartu kazokai išleido rezoliuciją, kurioje protestuoja už jį primetimą, kad jie eina su kontr-revoliucionieriais. To pat rezoliucijoj išreiškiamas ištikimybė valdžiai ir atsisakymas į visus Dono kazokus, kad neklausytų priešvaldiškų agitacijų.

Taip tai Kornilovo maištas pasibaigė be jokio susirėmimo, be kraujo praliejimo.

REIKALAUJA DEMOKRATISKOS RESPUBLIKOS.

Petrograde Darbininkų ir Kareivių Taryba nubalsavo, kad reikia įvesti Rusijoj demokratiską respubliką. Po to nubalsavo, kad dvarų žemės turi eiti į ūkininkų komitetų rankas, kad reikia įvesti darbininkų komitetus, kurie kontroliuotų pramonę, konfiskuotų karinius pelnus, ir apkrauti didžiausiais mokesčiais turtinguosius.

KARĖS FRONTUOSE.

Jokiame fronte nebuvo žymių veikimų. Mažesnių susirėmimų buvo Rygos fronte, italų fronte ir kaikuriose vietose Francijoj. Į šiaurės rytus nuo Rygos vokiečiai bando varytis pirmyn. Rusai juos atmušinėja. Nežinia ar vokiečiai tik erzina rusus ar plenuoja eiti linkui Petrogrado.

NAUJAS LENKIJAI MANIFESTAS.

Vokietijos ir Austrijos valdovai atsuntė lenkams laiškus, kur paskelbiama, jog Lenkija būsimi konstitucionalė monarchija. Laiškus paskelbė Lenkijos gen. gubernatorius Beseler. Kol karė tęsiasi, rašė valdovai, vokiečių ir austrų armijos turi būti Lenkijoj. Po karės visi reikalai patiems lenkams būsią pavesti.

Užtruko su atsakymu popežiui.

GINGIJASI APIE ATSAKYMĄ.

Vokietijos valdžia labai užtesė atsakymą popežiui į jo taikos pasiūlymą. Dabar paaiškėjo, jog valdžia daug ginčijasi su Reichstago komitetu. Valdžia nenori dar pilnai paskelbti taikos išlygų, o komitetas sako, kad reikia skelbti su taikos išlygomis. Valdžia delto dar nenori išlygų skelbti, nes jei kartą jas paskelbs, tai jų ir reikės laikytis, o kareiviams dar gal pavykti ir tuomet būtų galima daugiau sau reikalauti. Jei gi bus sąlygos paskelbtos, tai tuomet nebus galima daugiau reikalauti. Socialistai ir liberalai varosi, kad dabar skelbti savo išlygas. Sako, jog popežius ėmė nekantrauti iš vokiečių vilkinimo atsakymo.

NEISLAIKYS PER ŽIEMĄ.

Sveicarijos laikraštis Freie Zeitung indėjo vieno Austrijos politikierio straipsnį, kur išrodinėjama, jog Austrija šią žiemą turės lianties kairauti. Sako, jog lietus ir šaltas oras sunaikins javus derlingiausioj Vengrijos dalyje. O iš Rumunijos dėl stokos vagonų nebūsią galima atgabenti pakaktinai. Todel tai iš ekonomiskų priežasčių Austrija turės taikintis ant bile kokių išlygų.

ŠVEDIJA NEMALONIAME PADEJIME.

Kuomet Amerikos valdžia sugavo vokiečių telegramas siunčiant iš Argentinos per Švedijos ambasadą, tai Švedija atsirado labai keblame padėjime. Nes jos ambasada peržengė neutralumo teises. Tose telegramose vokiečių ambasadorius iš Argentinos pranešinėjo Berlino valdžiai karines žinias ir be to patarinėjo skandinti Argentinos garlaivius nepalikant pėdsakų, tai yra neleidžiant nei vienam išsigelbėti. Tokiame atsikiime niekas nesurastų kaltininkų ir niekas nežinotų kaip nuskendo garlaivis. Švedija jau aiškino, bet jos pasiaiškinimas neką tegiliau, kad jos ambasadorius buvo priverstas apleisti Londoną. Abelinai visos taktininkų valdžios jau nuo seniau skersakiojo ant Švedijos, o dabar, tai visai supuko. Bet vargu per daug kabinės prie Švedijos, nes dar gali istūmti karėn prieš save. Tuomet labai sustiprėtų vokiečių pozicija.

Argentinos valdžia tuo įvijo vokiečių ambasadorių iš savo krašto. Reiškia pertraukė diplomatinius ryšius su Vokietija.

Vokietijos laikraščiai nupeikia savo ambasadorių grafą Luxburg, kurs per Švedijos ambasadą siuntė tokias žinias savo valdžiai.

Ligoninės sužeistiems Amerikos kareiviams.

VIETOS SUŽEISTIEMS.

Suv. Valstijų valdžia paskelbė, kokiuose miestuose bus globojami Amerikos sužeisti kareiviai karėje. Štai tie miestai:

Boston, New York, Philadelphia, Baltimore, Washington, Buffalo, Cincinnati, Chicago, St. Paul, Seattle, San Francisco, Los Angeles, Denver, Kansas City, St. Louis, Memphis, Richmond, Atlanta ir New Orleans.

Bus pastatytos tam tikros ligoninės. Pirmiausia bus pastatytos Bostone, New York, Washington ir Chicagaj. Ligoninės turės po 500 lovų.

Tose ligoninėse kareiviai nebus vien gydomi. Valdžia nemano tik pagydyti kareivius ir paleisti į vietą arba amžinai sužeistam pradėti mokėti pensiją. Ligoninėse bus išmokinti įvairių amatų, pritaikintų prie sužeistųjų. Bus ir šiaip mokinami visokių mokslų visą laiką. Prie ligoninių bus dirbtuvės ir klesos. Paskui iš ligoninių kareiviai bus siunčiami į suieškotas vietas.

ISVAIKĖ TAIKININKUS.

Hartford, Ct. — Policija išvaikė susirinkimą, kuris buvo surengtas "People's Council" socialistų salėj. Policija suareštavo kalbėtoją Annie R. Hale ir pirmsėdį A. E. Whitehead. Kuomet Hale pradėjo smerkti prez. Wilsoną, konskripciją ir šaukti, kad Amerika neturėtų teisės stoti karėn prieš Vokietiją, tai tuomet policija įsikišo ir padarė savo.

GYVNASLĖS GALĖS TEKĖTI.

Australijos premjeras Hughes ketina kreiptis į dvasišką vyriausybę, kad ji pavelytų gyvnaslėms, tai yra kareivių esančių fronte žmonoms, teikti. Girdi jei kareivis sugrištų, tai galėtų savo pačią atsiimti.

SUV. VALSTIJŲ JĖGOS.

Kaip skelbia iš Washingtono, tai rugsėjo 6 d. Suv. Valstijų karinės jėgos buvo tokios: armijoj oficerių ir kareivių buvo 819.881, laivyne buvo 254.205. Iš viso buvo 1.074.086. Tai tie visi buvo liuosnoriai, neskaityt mobilizuojamųjų rekrutų.

Įvairios žinios

Laikraštis Review of Reviews rugsėjo m. leidinyje padavė ištrauką iš Lutoslawskio straipsnio, tilpusio lenkų laikraštyje Dziennik Zwiasokowy, kur minėtas autorius nurodinėjo reikalingumą ir naudą prijungti prie busiančios lenkų valstybės Lietuvos ir Rutenijos. Pats laikraštis tame nei už, nei prieš nesako.

Vokiečių submarinas nuskandino Amerikos garlaivį Wilmore, 5400 tonų italpos. Visi jūrininkai išgelbėti.

Italai sako sutrukišysią Austriją, jei taktininkai suteiks jiems užtekintai armotų.

Prie Mingo Junction, Ohio kažkas paleido į trankinį, gabenantį kareivius, ketelą šuvių. Tapo sunkiai sužeisti keturi kareiviai.

Žymus politikinių dalykų žinovas Frank Simonds laikraštyje Review of Reviews rugsėjo m. numeryje rašo, jog jo nuomone taktininkų valdžios esančios pasiryžę der testi karę ir nesitaikyti, kaip popežius kviečia o vokiečiai šią žiemą iš visų spėkų stengsis užvesti derybas. Jie žymiai nusileisą bi tik pavasarį nereikėtų remtis su susitvarkiusiais taktininkais.

Vokiečių submarinas nuskandino didelį Amerikos garlaivį Minelaha. Tasai garlaivis, nuvežęs 16.000 tonų amunicijos į Angliją, grįžo į Ameriką. Sutiko submariną ir buvo sutorpeduotas. Prigerė 43 žmonės.

Minnesotos universitetas atstatė politiškių mokslų prof. Wm. Schaper, kurs ten profesorio per 13 metų. Katinanams neistikimune.

Australijos valdžia paskyrė komisiją, kuri ištirtų, kaip Australija galėtų užvesti platesnį pirklybą su Suv. Valstijomis.

Harvardo universitetan šiemet žiemo trečdaliu studentų mažiau teįstos, kaip pernai. Harvardo universitetas yra vienas garsiausių šioje šalyje. Randasi Cambridge, Mass.

Nuo balandžio 1 d. liuosnoriai ir armiją pastojų 209.490. Iš Vermonto valstijos pastojų tik 140, o iš jos tikėtasi 710. Iš Utah tikėtasi 756, o pastojų 1912. Reiškia daugiau, negu dvigubai.

Italijos laikraštis Il Resto Del Calvino skelbia būk Austrijos katalikai buvo sumanę suaukti pasaulinį katalikų kongresą, bet tam nepritarė popežius. Kongresas turėjo būt Sveicarijoj.

Vokietijos liberalų vadas pasakė, jog tik kvailiai gali manyti, kad vokiečiai atiduos kam nors Rygą.

SUSILAUKĖ DUKTERS. Trečiojo kaizerio sūnaus Adalberto žmona princesa Adelaide susilaukė dukters.

Dideli streikai.

STREIKAS.

Seattle'o laivų dirbtuvėse sustreikavo 5000 darbininkų. Sustreikavo tadel kad i dirbtuves medžiaga buvo gė anama iš tokių dirbtuvių, kur dirbama po dešimt ir po daugiau valandų. O buvo sulgta, kad kompanijos ims medžiagą tik iš tokių dirbtuvių, kur dirbama po aštuonias valandas.

REIKALAUJA DVGUBOS ALGOS.

San Francisco, Col. — Kilo didelis laivų dirbtuvių darbininkų streikas. Sustreikavo 24.000 darbininkų. Jie dirbo valdžios užsakytus laivus.

Prieš streiką buvo keletas konferencijų, kur darbininkų vadai ir kompanijų atstovai tarėsi apie algas ir kitus darbininkų reikalavimus. Neprieta prie sutarimo ir tapo paskelbtas streikas. Darbininkai reikalauja padvigubinti algą — reikalauja, kad mažiausia alga būtų \$6 dienoj.

Kompanijos paskelbė, jog jokių streiklauių nesamdys, o dirbtuves uždarys. Tuo tarpu ves derybas su streikininkų atstovais.

NETVARKA PORTU GALIJOJ.

Lisabonoj visos įstaigos yra uždarytos. Paskelbtas karės stovis. Ištiko visuotinas streikas. Jau pirmiau buvo rašyta, jog telegrafistai ir paštoriai sustreikavo. Valdžia pagrumojo, jog su jais taip pasielgs, kaip su armijos pabėgėliais. Tuomet ir kitos darbininkų organizacijos pasakė eisiančios su jais. Tai dabar ir kilo visuotinas treikas.

MAINIERIŲ IR KOMPANIJŲ SUVAŽIAVIMAS.

John P. White, prezidentas United Mine Workers of America, šaukia į Washingtoną rugsėjo 25 d. mainierių ir mainų kompanijų suvažiavimą. Tame suvažiavime turės būti nutarta apie pakėlimą algų mainieriams. Tas apima Illinois, Indiana, Ohio ir Pennsylvaniaijos valstijas.

"Darbininkas" kareiviams tik už \$2.00

Daug lietuvių jau yra Suv. Valstijų kariuomenėje. Daugiau jų bus paimta. Be abejonės kiekvienas lietuvis kareivis turėjo būrį savo pažįtamų, giminių, draugų ir su jais susirašinėja.

Tie lietuviai kareiviai tapo atskirti nuo lietuvių visuo menės ir veikimo. Jiems be abejonės rupi žinoti, kas dėdasi lietuvių gyvenime, kas veikiama. Tarpe svetimų, vezdami nuobodų kareivišką gyvenimą mūsų tautiečiai labai išsilgsta sąjūjų, trokšta žinių apie lietuvių darbą.

Draugų, pažįtamų, giminių yra pareiga aprūpinti juos dvasiškai. O tas geriausia atliekama užrašant jiems gerą laikraštį.

Todel nepamirškite savo draugų kareivių užrašyti jiems laikraščius. Užrašykite jiems "Darbininką." Tam atsitikime "Darbininką" galima užrašyti speciale kaina Lietuviams kareiviams "Darbininką" sūntinėsim už \$2.00 metams ar jie patys užsirašys ar jo draugai užrašys.

Prenumeratas siųskite šiuo adresu:

"DARBININKAS,"

242 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

2

DARBININKAS

Čina iš So. Boston'o utarninkais, ketvergais ir subatomis.
Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjunga.
Prenumeratos kaina:
Metams tris kartus savaitėje.....\$3.00
Užrubežyje metams.....\$4.25

"DARBININKAS"
(The Worker)
The Lithuanian tri-weekly paper.
Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.
Subscription Rates:
Yearly.....\$3.00
6 months.....\$1.50
Foreign countries yearly.....\$4.25

"DARBININKAS"
242 W. Broadway, South Boston, Mass.

reikalai, neprivalome tylėti.

Prieš tokį "Ateities" redaktorius katalikų tikėjimo dogmų išjuokimą ir paniekimą, tiesa, visi katalikai neprivalo tylėti, bet, žinant mūsų liberalų silpną absurdus skelbti ir absurdis savo veikimą pamatuoti, mes katalikai į tuos absurds visai domos nekreipkime.

Naujos liberalų intakos — vėblentojų išradėjas, "Ateities" redaktorius, savais prikazais katalikų dvasios absurdis iš liberališkos sandariečių terbos neužkrės. Lietuvių katalikai ant tiek yra praklinūs ir gūdūs, kad vėblenimams didelės svarbos nepriduos. Visi kreivai mudrė ponai iš "Ateities" liberališkai socialistiško dvaro.

VIEŠAS KLAUSIMAS.

Mačiau nekuriuose mūsų katalikiškuose laikraščiuose nupeikimą taip vadinamo Centralio Komiteto už apvilimą katalikų visuomenės per ne nusiuntimą visų Lietuvių Dienoj surinktų pinigų badaujančioms tėvynėje mūsų broliams. Kituose laikraščiuose mačiau C. K. šalininkų pasiteisinimą, kad esą negalima siųsti pinigų į Lietuvą.

Pora savačių atgal "Zvaigždėje" ir "Drauge" buvo atspausdinta fotografija šv. Tėvo Delegato Washington gromatos, kurioje ans kvitavoja American Relief Fund for Lithuanian War Sufferers pasiūstus Lietuvos žmonėms per tarpininkystę Popiežiaus 30 tikstančių lyrų.

Tai gi šitas Fondas galėjo nusiųsti Lietuvos žmonėms pašalpą, tai kiti tą pat gali padaryti.

Dabar "Garso" Sus. organe skaitau, kad New Yorko apiešnikų laikurie liet. katalikai eina išvien su visos Amerikos lietuvių katalikų ikišiol peikiamu Centraliu Komitetu reikale dalyvavimo Aliantų rengiamame bazare.

Tai gi klausiu katalikiškų mūsų laikraščių ir vadovų, kaip katalikams išpuola šitame reikale pasielgti? Ar kat. draugijos ir asmenims prie to darbo drąsiai galima prisidėti? Ar galima pasitikėti, kad tas komitetas ikišiol nepabaigė reikalo su seniaus nuo katalikų surinktais pinigais, dabar geriaus pasielgti ir iš šito naujo darbo vėl neiškiltų bereikalingi barniai po laikraščius?

Klausiu dar, kaip galų gale užsibaigė ginčai tarp katalikų ir tautiečių už C. K-to narius katalikus, kurie reikalavo to komiteto mitingo ir atskaitos? Tegul mūsų vadovai ir laikraščiai tą dalyką paaiškina.

Su pagarba
K. Brusokas,

Karalienės Aniolų parapijos Brooklyne globėjas.

Redakcijos prierašas: Aukų rinkimo reikale dirbti bendrai su taip vadinamu Centraliniu Komitetu lietuviams katalikams neapsimoka. Tas komitetas dar visuomenei neišdavė reikalaujamų atskaitų iš Lietuvių Dienoje surinktų pinigų ir teisingų katalikų visuomenės reikalavimų, kad Lietuvių Dienoje surinkti pinigai būtų pasiųsti į Lietuvą neįsipildę. Kol to neįpildys, kas buvo visų Amerikos lietuvių per atstovus Wilkes-Barre nutarta, patol lietuvių katalikai privalo laikytis nuo Cent. K-to nuolatinių. Lai jis sau dirba liberalų partijos naudai ir renka aukas vienas. Kenkti jam neprivalome, bet atsakyti nuo bendro darbo su juimi, kol jis su teisybe ir nutarimais visuomenės nesirokuoja, turime pilną moralinę teisę. Pinigus į Lietuvą galima siųsti. Jų nepasineša ten tas, kas nenori siųsti.

Federacijos komitetai.

Pernai metais Katalikų Federacijos Kongrese So. Bostone buvo priimtas pagedavimas, kad po kolonijas būtų organizuojami t. v. Katalikų Komitetai, kurie, vadovaujant Federacijai, rūpintųsi katalikų apšvietos ir politikos reikalais savo kolonijoje. Pradžioje šių metų katalikų veikų suvažiavimas Pittsburghe išnaujo paantrino tą patį terbos neužkrės. Bet spaudoje apie tų komitetų steigimą ir veikimą beveik jokių žinių nebuvo. Kiek žinome ir tų komitetų buvo įsteigta ligšol bene tik du: So. Boston'e ir Hartford'e. Mat tame pačiame Pittsburghe suvažiavime, nors ir buvo pagedavimas išreikštas, tačiau vienkartinio buvo nutarta, kad katalikų spaudos platinimu užsiimtų Katalikų Spaudos Draugijos kuopos, gi vieno-kito buvo išreikštas nuostatas prieš steigimą dar naujų organizacijų (Federacijos Komitetų), kurių tai organizacijų pas mus ir taip jau perdaug esą.

Tų komitetų sumanytojai paskui nei neigėto už jų steigimą, norėdami palikti pačiam gyvenimui išreikšti tų komitetų reikalingumo klausimą.

Šiuos žodžius rašantis turi patyrimą iš vieno metų veikimo vieno iš anų dviejų Federacijos Komitetų ir šiandien drąsiai gali pasakyti, jog Federacijos Komitetai mūsų kolonijose labai yra reikalingi.

Mūsų Komitetas susiorganizavo iš likusios nuo pernai metų rudenio Katalikų Spaudos Komisijos, kuri išpradžių turėjo tikslą vien platinti katalikų spaudą, ypač Katalikų Spaudos Savaitėje. Toje Komisijoje išpradžių buvo 15 žmonių. Praėjus Sp.Savaitei ir šauniai toje savaitėje Komisijai pasidarbavus, mes supratome, jog reikalinga yra mūsų kolonijoje pastovi organizacija iš veiklausiu ir geriausia susipratusių katalikų, kurie ir katalikų spaudos platinimu per išstius metus rūpintųsi, ir prisiminti ant savęs dar ir kitus uždavinius. Visų-pirma, mes matėme, kad kaip mūsų kolonijoje, taip ir kitose tikintieji žmonės dažnai esti paveldami, suklaidinami bedievių jų pačiose katalikiškose draugijose. Užtekdamo ineiti į draugiją keletai laisvamanėlių jau žiūrėk jie po metų-kitų ir bevaldą visą draugiją ir betempią ją pagal savo partijos ar sriovės tikslų. Šito apsiereikimo priežastis buvo tame, kad laisvamaniai visada veikė suartinai, pagal iš anksto sudarytų planų. Katalikai gi, jų pinklių nepermatydami, vienas eido ir susirinkimus nesustarė. Tai gi mums buvo aišku, kad mums reikia ir-gi mokėti susiagituoti ir veikti sutartinai, taip sakant konspiratyviu būdu. Jei veiksime susitarę, niekuomet kitos sriovės mūsų nepergalės.

Antra, mums rūpėjo Tautos Iždo reikalai. Mums aiški buvo svarba Katalikų Kolegijos, Lietuvos Universiteto, šv. Kazimiero seserų akademijos ir apskritai mūsų katalikiškos apšvietos ir kultūros reikalų. O juk tais reikalais ir rūpinasi Tautos Iždas. Tad mes ir pasiryžome kiek galėdami prisidėti prie Tautos Iždo angini-mo.

Tai gi mes ir pasistatėme sau prieš akis treją darbą: 1) platinti katalikų spaudą, 2) būdėti ant sargybos katalikų reikalų mūsų kolonijoje, ypač jų drauginiame gyvenime.

3) remti Tautos Iždą. Susiorganizavome mes šitaip. Mes pasidarėme sau trumpą konstituciją (ją kiekvienas norintis galės gauti); paskui mes pasirūpinome pritraukti į Komitetą visus veikliausius mūsų kolonijos katalikus, ypač draugijų pirminin-

kus ir sekretorius. Dabar komitete turime narių apie 40. Visi mokame kas mėnuo po 5 centus, visi jie eina Tautos Iždai. Darėme kas mėnuo susirinkimus (kartais ir tankiau — pagal reikalo) — išskyrus karščiuosius vasaros mėnesius.

Ką gi mes gero nuveikėme. 1) Mūsų veiklesnieji ir labiau pasišventusieji nariai (ypač merginos) per 10 mėnesių išplatino įvairios literatūros arti už \$500.00. Šiandien pas mus nebe daug jau rasi namų, kur nebūtų katalikiškas laikraštis, ar bent viena-kita dora knygutė. Literatūra buvo nešiojama ir po namus ir pardavinėjama laike visų viešų pramogų: k. a. prakalbų, teatrų.

2) Savo vietinės politikos reikalais mes ne vieną turėjomė laimėjimą. Vieną sykį laisvamaniai panorėjo panaudoti savo sriovės tikslams mūsų visas draugijas. Susitarėme, pastatėme reikalavimus, susitvarkėme ir privertėme laisvamanius nusileisti ir pripažinti mūsų reikalavimus. Jų sumanymai pairo.

Mūsų seniausią katalikišką pašalpinę draugiją buvo visai jau beužvaldę laisvamaniai. Pirmininko ir sekretoriaus vietos buvo jau jų užkariautos. Pereitą žiemą jie pasiryžė pervaryti nutarimą, kad iškelti šitą draugiją iš parapijos svetainės į kitą svetainę. Susitarėme, pavarėme agitaciją ir kaip gi nustebo mūsų laisvamanėliai, kada paskutiniam balsavime po ilgų diskusijų — už išsikėlimą balsavo tik 27, gi prieš išsikėlimą net 150. O juk buvo jau visiškai tikri pergalės. Šią žiemą tarsimės, kaip "išsikinti" laisvamanius iš tos draugijos valdybos.

Be to mums rūpi, kad visos mūsų pašalpinės draugijos prisidėtų prie Federacijos ir Tautos Iždo. Išpradžių ėjo gana sunkiai. Bet dvi draugijas jau pritraukėme. Tikimės su laiku ir kitas pritraukti.

3) Tautos Iždan per 11 mėnesių mes surinkome apie \$75.00; o juk rinkome tik centus. Savo penktukais sumokėjome apie \$20.00, gi kitus surinkome, pardavinėdami Tautos Iždo atvirutes ir centinius ženklelius. Savo kolonijoje jau įvedėme paprotį, kad visos katalikiškos draugijos, kada tik tais vakarus, ant tikietų lipina Tautos Iždo ženklelius. Nei viena neišsisuka. Be to, jeigu parengiamo geresnes prakalbas ir gaunama geresnį kalbėtoja, neleidžiame žmonių dykai, bet reikalaujame penktuko. Už tą penktuką duodame arba T. Iždo atvirutę, arba penkis centinius ženklelius, ką kas nori.

Ateinančiais metais tikimės daug daugiau Tautos Iždai surinkti, kaip iš pardavinėjimo ženklelių ir atviručių, taip ypač iš šiaip jau rinkimo aukų Tautos Iždai. Keliolika iš mūsų komiteto narių apsiėmė su kvitacijų knygutėmis nuolat rinkti smulkias aukas, ir po namus, ir po svetaines, nepraleisdami nei vienos geros progos, beveik nesiskirdami su savo knygutėmis. Tos knygutės, kaip girdečiau, jau yra spausdinamos, ir jų, rodos, bus galima gauti šių metų Federacijos Kongrese.

Kad visa tai, ką čia aprašiau, yra teisybė, tai gali patikrinti gerbiamoji "Darbininko" redakcija.

Katalikas.

Amerikos aidoblistai vokiečių pinigais savo partijos pajėgas stiprina.

Pas socialistus strinka, o pas liberalus visoko trūksta.

LIETUVOS ŽEMĖS BANKO REIKALUOSE.

Lietuvos Žemės Bankas surinktų pinigų cash turi: dolerių 38.000 ir rublių (cash arba kontraktais) 62.000.

Pasižadėjimai siekia per šimtą tūkstančių dolerių. Pienigai nuolat plaukia.

Besididinant Lietuvos Žemės Banko kapitalui, tuli nariai vis labiau ir labiau pradėjo per laiškus klausinėti, ar pinigai gerai banko trimi vardais sudėti ir apsaugoti, ar banko knygos yra tvarkoje vedamos ir t. p.

Mes da sykį pranešame, kad Lietuvos Žemės Banko pinigai yra sudėti trimi vardais New Yorke banke "Guaranty Trust Co." Kad be pritarimo ir be parašo visų trijų narių tie pinigai iš banko jokių būdų negali būti išimti, kad mūs nariai jo sukcesoriai tų pinigų negali reikalauti, kad knygos yra vedamos kuogeriausiai.

Bet kad turėti visišką brolių-lietuvių užsitikėjimą, mes, komiteto nariai kurių vardu pinigai yra sudėti, 30 dienų rugpjūčio turėjome New Yorke susirinkimą, kuriame nutarėme priimti į komitetą du nusimanančių bankininkų dalykų trustees'u, kuriuodu gyvendamu arti New Yorko, galėtų kartas nuo karto banko stovį patikrinti, peržiūrėti, kaip sudėti pinigai, perreviduoti kartas nuo karto banko knygas ir nariams ir visuomenei praneštų, kaip banko dalykai stovi.

Tais trustees'ais yra kun. N. Petkus (Brooklyn, N. Y.) ir advokatas George Matulevich (810 Broad str., Newark, N. J.).

Pasitikėdami, kad matant, kaip vikas aiškiai ir teisingai yra vedama, broliai-lietuviai ir sesers-lietuvės da prielankiau ir noriau rašysis prie mūsų Banko,

Pasilikame su dide pagarba,

R. W. Bush,
Kun. Tamas Žilinskis ir Kun. Jonas Žilinskis
50 W. Sixth Street, South Boston, Mass.

ŠNIPAS SENAI JAU ŽINOMAS.

"Tėvynė" jį slepia.

Teko sužinoti, kad komisija, kuri buvo paskirta ištirti lietuviško šnipą, savo darbą užbaigė ir pridavė "Tėvynėi" paskelbti. Dabar vėl kalbama, kad "Tėvynės" redakcija, atsisakanti taji raportą ištirimo komisijos paskelbti. Keistas dalykas, "Tėvynė" pradėjo apie taji šnipą skelbti, kad toks tarpe lietuvių yra ir kad tasai šnipas lankosi lietuviškų laikraščių redakcijose, bet kuomet turi po nosim faktus priduos ir reikalavimą paskelbti, "Tėvynės" redakcija slepia šnipus savo tylėjimu. Ko "Tėvynės" redakcija bijosi? O gal kvepia tas raportas jai pačiai nemaloniu kvapniu? Juk koks gi reikalas būtų šnipą ir jojo darbus slėpti.

Šiandien jau brooklyniečiai žino, kas tas šnipas per ypata ir kur jisai sau padėjėjų galėdavo gauti. Žino ir tai, kad New Yorke yra tas ofisas, kur tam šnipui buvo verčiami straipsniai iš lietuviškų laikraščių į anglišką kalbą. Jei gi "Tėvynės" redakcija ir toliau slėps tuos faktus, kuriuos komisija pridavė, tuomet komisija privalo ilgai nelaukdam, paskelbti savo raportą apie ištirimą kituose laikraščiuose. Jeigu komisija to nepadarys, tuomet brooklyniečiai pasiremdami savo žiniomis — paskelbs. Brooklyniečiai negali daleisti, kad už svetimus nusidėjimus turėtų kėsti visokius speliuojimus visi Amerikos lietuviai.

Brooklynietis-patrijotas.

Zuikutis.

Tas zuikutis, nabagutis Po lauką bėgiojo. Vėjo kvapo, medžio lapo Krutancio bijojo.

Jo bailumas, atsargumas Buvo nematytas, O vikrumas ir greitumas Neįspasakytas.

Ilgas dienas patsai vienas Po beržyną lando. Ieško maisto, lapus sklaisto Kramtyt žolę bando.

Prisiėdęs, atsisėdęs Po medžių tupėjo. Už bailumą ir silpnumą Sau išmėtinėjo.

Kam aš tikęs, pasilikęs Ant žemės gyventi. Ar tik baimės ir nelaimės Tam šaltiniui semti.

Kas tik nori mane ore Gali pasigauti. Ir šuneliai ir vilkeliai Ant vietos papjauti.

Kur tik žengiu, visų vengiu Kas mane pamato. Man vargingam, nelaimingam Visi kilpas stato.

Taip dejuodams, aimanuodams, [dams,

Bėgo prie upelio Pasięmanti atsigerti Tyro vandenilio.

Paupyje, pakrantyje, Varliukės tupėjo. Ir kaitroje šilumoje Į dangų žiūrėjo.

Kaip zuikutį, nabagutį Atbėgant išvydo, Tai varliukės trumpasnuokės Į vandenį skrydo.

Suvarpėjo pralinksėjo Zuikelis vargingas, Kad nors sykį jam pavyko — Jautėsi laimingas.

Kad silpnusnių ir bailesnių Už save pamatė, Tai galiūnu ir didžiūnu Save pasistatė.

Kuo tolesniai tuo drąsesniai Zuikutis bėgiojo. Ant buvimo ir likimo Daugiau nerūgojo.

Mes sesutės ir broliukai Visada atminkim. Nuo zuikučio ilgausio Pavyzdį paimkim.

Mes niekuomet ant likimo Savo nerugokim. Visus vargus ir nelaimes Dievui paaukokim.

Nes ant žemės daugel randas Dar nelaimingiesnių. Tai ant turto, ant sveikatos Už mus vargingesnių.

Tai gi džiaugkimės visuomet Iš savo likimo. O palengvytume našta, Svajonių vežimą.

U. Gudienė.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Ašariukei — Apie tamstos aprašytą dalykėlį nedėsimė laikraštini be gilesnio ištirimo.

Kalneliui — Apie tą pat dalyką jau buvo rašyta. Todel tamstos raštelio nesunausime.

J. Baltrušaičiui — Dalykas bus aprūpintas.

J. Sligeriui — Apie tą pat dalyką jau buvo rašyta.

Visos Lietuvos Žemlapis

Taisė M. Salčius. Kaina 60c. Reikalaukite "Darbininko" knygnę, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Grįšiantiems į Lietuvą

PASVARSTYKIME.

Darbininkų ir amatninkų grįžimas į Lietuvą, pasibaigus šiai baisiajai kare, bus ir dabar jau yra dienos klausimu ir jau, rodosi, kad pradeda kas kartas labiau ir labiau visus lietuvius interesuoti.

Tuomi klausimu veik visi Amerikos lietuvių rimtesnį laikraščiai šį-bei tą rašo, šį-tą pataria, projektuoja. Iš to tikslai džiaugties reikia. Jei reikalingas svarstomas didesnio skaičiaus asmenų ir gvil-denamas visapusiškai, jis plačiau išsiaiškinti ir praktiškai bus sutvarkytas. O iš to bus nauda lietuviams ir Lietuvai.

Kaip kiekvienam viešame reikale, taip lygiai ir čia, žinoma, kils įvairių projektų ir nuomonių. Kartais gal net griežtai priešingų viena kitai, bet tai vis yra menkinės, su-lyginant su paties dalyko svarba ir reikalingumu. Žmonės šiekaltės; vieni išreikš šio-kias, kiti kitokias nuomones, o paskiaus nusistovės tas, kas bus praktiškiausias. Tik tuos dalykus gvildenant turėtume visi lietuvių bendrai veikti ir dirbti.

Visa svarba yra tame, kad gerai susiorganizuoti, kad dau-giau suorganizuoti, ir, kad iš to organizavimosi būtų apčiuopiama nauda darbinin-kams, ūkininkams ir visai Lietuvai.

Kokiuo keliu, kokiais bū-dais tą atsiekti, — turime galvoti visi lietuvių.

O jeigu pamatysime kieno nors ką gero sumanyta, turi-me tuomi pasinaudoti, tai y-ra tą sumanytą Lietuvos la-bui pritaikinti. O jeigu pas-tebėsime kokiam projekte ar sumanyje kokias klaidas ar netobulumus, juos nurodysim, kad iš jų lietuvių neturėtų skriaudos arba nemalonių. Mes taip turime elgtis, kaip geros pavyzdingos šeimos nariai, vienas kitą pamokinti, perspėti ir visi pūsti į vieną dūdą nors tokiose dalykuose, kurie nesiriša su srovų politika. O grįžimas į Lie-tuvą kaip tik ir yra vienu iš tokių dalykų.

Nėra nei mažiausios abejo-nės, kad pargrįžę iš Ameri-kos lietuvių. Lietuvoje dau-giausia užsiims žemdirbyste-ū-kininkyste.

Tokai jau yra lietuvių pri-gimimas, prie to nekeletos gentkarčių esame pripratę, ir dauguma arba didžiūma dau-gmaž apie ką nusimama, todėl, kad prie ūkio yra užaugę.

Ūkininkystė yra sunkus už-siėmimas, bet malonus ir svei-kas.

Ūkininkavimas reikalauja di-delės ištvermės, darbštumo, ir didelio apgalvojimo apie visus dalykus, kurie paliečia ūkį.

Geras ūkininkavimas reika-lauja daugiau mokslo ir prity-rimo, kaip bile kuris kitas už-siėmimas arba amatas. Ūki-ninkystėje klaidą labai lengva yra padaryti, bet tą klaidą a-titaisyti ne taip lengva, kaip kad atrodė.

Skaičiau laikraštyje "Lie-tuva," kad reikia stengties grįžimą lietuvių į Lietuvą pra-vesti ko-operatyvais pama-tais ir išrodinėjama ten, kad tokio būdo susiorganizuotų ir tie kapitalai, kurie yra pas darbininkus ant rankų.

Žinoma, ko-operacija visur ir visuomet mes darbininkai privalome remti ir auklėti, prie kiekvienos pasitaikiusios progos jau pirmenybę atiduoti, bet, šitame atvejuje, mano nuomone, ko-operacija nau-dos neatneštų, o net blėdinga būtų.

Štai kame yra dalykas: Tame laikraštyje nurodo-ma, kad geriausia būtų orga-nizuoti grįžimui į Lietuvą dar-bininkų ir amatninkų grupes parapijoms, kaip jos yra Lie-tuvoje. Esą, tie žmonės tar-

pu savęs geriausia pasipažįsta ir vieni kitais galės pasitikėti, o tokio būdu ir ko-operacija iš jų galima būtų kolengviau-sia sutverti. Sutvėrus ko-o-peratyvą iš jų draugovę, vie-ni galėsia važiuoti į Lietuvą, o kiti, pasilikdami čia Ameri-koje, duoti į tos ko-operaty-vės bendrovės kasą savo pinig-us. Tie, kurie važiuos į Lie-tuvą, galėsia sustoję Belgi-joje nusipirkti geriausių veis-lių arklių, Holandijoje kar-vių, Anglijoje kiaulių, o ge-rų seklių galėsia pasiimti, kad ir čia Amerikoje ir tuomet parvažiuotų į Lietuvą galėsia ko-operatyvais pamatais ū-kį vesti, tvarkyti prekybą, išdirbystę — viską savo pa-rapijos apygardoje.

Idealisto akimi žiūrint į tą planą, jisai yra labai pui-kus ir pageidaujamas, bet praktiškai žvilgsniu jisai yra visiškai netikęs. Į gyvenimą negalima jo įvykinti.

Visų pirmiausia nėra gali-ma parapijomis grupuoti žmo-nes, nes kiekvienos parapijos žmonės yra išsimėtę po visus Amerikos pasviečius ir vargu tarpu savęs bepasiapažįsta. Daug lengviau būtų galima sudaryti grupes iš draugų, kurie dabar Amerikoje po ke-lėtą metų kruvoje gyvendami, susipažino ir susidraugavo.

Toliaus, ko-operacijos drau-govė kasžin ar būtų sveika, kad jos vieni nariai būtų A-merikoje, o kiti Lietuvoje. Tarpe jų galėtų labai lengvai kilti įvairūs nesupratimai, kurie galutinai sugriautų visą bendrovę. Juk mes matome, kas darosi tose ko-operacijose, kur ant vietos kožu karta ga-lima savo akimi perkontroliuo-ti jos veikimą, o ir tai kiek-tai įvairių nemalonių ko-o-peracijų valdybos pritaria.

Mano nuomone, ko-opera-ciją galėtų steigti ir naudoties jaija vien tik žmonės gy-venanti Lietuvoje, kurie jos visą veikimą savo akimis ga-lėtų kontroliuoti. Nes ta tie-sa, niekuomet nebus klaidinga, kad: "Savo pinigų — pats ir dabok."

Kad geresnių veislių gyvu-liai geriaus apsimoka — yra a-belna ūkininkystės taisyklė, kad geresnės seklos sėjimas y-ra naudingas ir pageidauja-mas, taip-pat yra tiesa.

Bet prie to viso yra reika-lingi ir kailurje praktiški at-sargumai. Yra išsdirbusios ūkininkystėje tam tikros tai-syklės, kurių reikia prisilai-kyti, jeigu norima neprakišti arba neišsiokti.

O tos taisyklės yra tokios: 1. Užmanęs įsitaisyti geres-nių veislių gyvulių, visų pir-miausia apsižiūrėk, kokias tu-ri ganyklas, kiek ir kokios rūšies turi arba gali turėti pa-šaro, kokius turi tvartus. Ir kokią manai iš tų gyvulių tu-rėti nauda? Ar toji nauda padengs iškašius reikalingus prie užvedimo viso to, kas y-ra neatbūtinai reikalinga, lai-kant pagerintos veislės gyvu-lius.

Grįžtanti iš Amerikos dar-bininkai lietuvių, kaip tik ir yra tokiose aplinkybėse, kad to viso negali žinoti. Todėl aš nei vienam nepatarčiau, ne-pargrįžus į Lietuvą ir neapsi-žiūrėjus vietos, kur gyvens, bandyti pirkti Holandijoje, Anglijoje ar Belgijoje gyvu-lius, nes gali labai lengvai tu-rėti didelių nemalonių, ir nuostolių — nes tai yra labai didelė rizika.

Ūkininkams gerai yra žino-ma, kad karvę taiso ganykla ir luobimas, arklį tas-pats, o kiaulę tai dar labiau.

Pirmiausia reikia Lietuvoje padaryti tiems gyvuliams vie-tą ir pagaminti maistą, o tuo-met jau ir gyvulius taisyti. Arklius galėtų, grįžtantie-ji iš Amerikos, Belgijoje na-sipirkti, tikslai tie tą gali pa-

daryti, kurie žinos, kad par-grįžę į Lietuvą, ras apstetus savo laukus ir turės gero pa-šaro. Bet ir Belgijoje po šios karės vargiai kas parda-vinės arklius, vokiečiai viską surekvizavo. Greičiau tokių arklių bus galima gauti Vokie-tijoje, arba Vengrijoje.

Holandijos karvės Lietuvoje tinka tikslai tokiose vietose, kur yra geros pievos — lankos ganykloms ir kur gerai lau-kuose auga dobilai; kaip tai: Panemuniai, Padubisiai, Pa-šėsupiai ir kitose toms pana-siose vietose.

Pastaraisiais laikais Lie-tuvoje agronomai sakydavo, kad Lietuvai tinkamesnės yra kar-vės, taip vadinamos "Švi-cai," o ne "Holanderiai." Šveici geriau išlaiko ir ant menkesnio pašaro, ir netai tankiai suserga, kaip "Holan-deriai."

Bet jei ir "Holanderius" galvijus taisyti, tai verčiau bus pirkti Prūsijoje, kaip Ho-landijoje delto, kad Prūsų galvijai jau bus pripratę prie mūsų klimato. O antra ver-tus, nebus taip išlėpti kaip Holandijoje.

Holandijoje karvės taip y-ra puikiai užlaikomos, kad net prūsai iš to stebisi, ir jie neįstengia taip užlaikyti savo gyvulių, kaip Holandijoje. O Lietuvoje ypač po karės nėra nei vilties, kad taip būtų ga-lima užlaikyti gyvulius, kaip juos užlaiko ir luobia vokie-čiai.

Mums parankiau bus pirk-ties karves Prūsiose arba čia ant vietos Amerikoje, nes A-merikos gyvuliai nėra taip la-bai išlėpti ir jie Lietuvoje būtų naudingi ir praktiški.

Kas link Anglijos kiaulių, jos yra geros tikslai tokiose ū-kėse, kur yra joms užtekti-nai pieno, miežių kruopų ir bulvių. Bet po karės vargu bus galima išvežti iš Anglijos kiaulius. Mano nuomone, ir kiales praktiškiau bus pirk-ties išvažiuojant čia Ameri-koje arba Vokietijoje.

Bet, kaip arkliams, taip karvėms, taip kiaulėms ir ki-tiems gyvuliams reikalingi bus tvartai ir ēdesys. Juk parsivežęs gyvulių ant tvoros nepažįsiai ir terboje nelaik-si, todėl vargiai bus visiems praktiška vežtis su savimi gy-vulius.

Gal būtų daug geriau, kad įsisteigtų tokia bendrovė bi-znio pamatais, kuri apsimytų į Lietuvą gabenti iš Amerikos gyvulius ir tenai juos pardav-tų ant išmokėsių ratomis tiems visiems, kuriems tokie gyvuliai bus reikalingi.

Tai čia būtų jau ne labda-rybė, bet biznis plioje to žodžio prasmėje ir tasai biznis būtų naudingas Lietuvos gy-ventojams, o ir tiems, kurie į tą biznį sudėtų savo pinig-us, galėtų atnešti gerą pelną. O trečia, užsimėgtų amerikie-čių lietuvių su Lietuvos lietu-viais prekyba, kuri, kad ir per platųjį vandenyną, galė-tų palaikyti tarp abiejų pusų ryšius, ir augintumėme savą-ją lietuvišką amerikonišką prekybą, kuri su laiku galėtų išbūjoti ir išsiplėsti gana pla-čiai ir būti Lietuvai gana nau-dinga.

Apie šitą dalyką reiktų mū-sų visuomenei gerai pagalvoti ir pasvarstyti, nes iš to gali-ma turėti be abejonės geras pasekmes. Pirmiausia reik-tų pagalvoti, kas tuomi turė-tų užsiimti.

Čia dalykas yra gana svar-bus ir būtų malonu ir žingeidu apie tai išgirsti daugiau bal-sų. O jau labai yra laikas a-pie tuos dalykus pradėti gal-vot, tartis ir veikti. Nes ne tuomet bus laikas dirbti, kuomet reiktų jau vaisių lau-kti.

Lauksime kas daugiau ta-me dalyke atsilieps.

F. V.

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

DETROIT, MICH.

Kun. K. Skrypkos Sidabrinis Jubiliejus.

Rugsėjo 8 d. kun. K. Skryp-ko iškilmingai apvaikšėjo 25 metų kunigystės jubiliejų. Gerb. jubiliejas 10 val. ry-to atlaikė šv. mišias asistuo-jant kun. F. B. Serafinui ir kun. A. Skrypkos. Iškilmei pritaikintą, pasakę gražų pa-mokslą kun. F. B. Serafinas. Savo gražiais balsais visų dva-sią kėlė skaitlingas Vyčių 79 kuopos choras. Po pamaldų klebonijoje buvo iškilmingi pietūs, laike kurių gerb. ju-biliejantui išreikšta daug nuo-širdžių linkėjimų ir suteikta nemažai dovanų. Aštuntą va-landą vakare L. Vyčių 79 kuopos choro tai iškilmei bu-ruoštas koncertas. Jau išank-sto prie jo buvo rengiamasi p. A. Aleksandravičiaus choro vado. Prieš pradėsiant pro-gramą gerb. jubiliejantui pasi-rodžius salėje, publika paly-dėjo jį į pažymėtą vietą gau-siu delnų plojimu.

Pirmiausia p. A. Aleksan-dravičius pakalbėjo ir paaiški-no kokių tikslu ir kam šis kon-certas yra surengtas. Po to sekė koncerto programos: 1. vyrų choro dainos. Sudainuo-ta trys dainos gerai ir vyku-siai. 2. Jubiliejantui sveikino L. Šilelio eilėmis A. Bukšai-čiūtė. 3. Sekė Rakauskaitės ir Janušaitukės dainų duetas. Publikai dainelės labai pati-ko. 4. P. Šimutis skambino ant gitaros. 5. Dainavo mažų-jų Vyčių choras. Dainelės (o ypač "Žvirblis," kurį atliko Kasevičių Jurgukas) atlikta puikiai. 6. Daktaras D. Čapas sveikino gerb. jubiliejantą nuo Vyčių 79 kp. Tame protarpy-je maži Vyčiai Jaugutė ir Dru-keinis intekė nuo Vyčių di-delį gėlių bukietą ir diplomą su nartų parašais. 7. Ponas L. Šimutis smuikuoja lietuvišką polkutę. Šis programo nume-ris ypatingai publikai patiko. 8. Daina "Ilgėsis." Dainuoja D. Gustaičiūtė, M. Viloniškiu-tė, K. Gervilis ir I. Dereškevi-čius. Šis kvartetas susidėjo iš gabesniųjų choro narių, delei ko ir daina atlikta labai puikiai. Protarpyje vėl maža Bukšaičiūtė intekė kun. Kazimie-rui nuo Vyčių choro tris si-dabrinis indelius. 9. Č. Sas-nausko kantatos "Broliai" da-lį sudainuoja M. Kvietinskai-tė ir L. Šimutis; duetas išėjo gerai. 10. A. Aleksandravi-čius pjanau atskambino "Ma-zurką F. Chopin. 11. Monologą "Redaktorius" atliko L. Ši-mutis, kuris būdamas dideliu juokdariu ir publika smarkiai prijuokino. 12. Kun. F. B. Se-rafinas, kalbą paaiškindamas savo įspūdžius ir tą ką jaučia dalyvandams tokiam pui-kiame vakarėlyje. Jis linkėjo kun. Kazimieriui sulaukti ne tik auksinio, bet ir deimanti-no savo kunigystės jubilie-jaus, bet sulaukti ne čia, o ten... tėvynėje. 13. Progra-mas baigiamas dainomis. Vyčių choras sudainavo "Vyčių himną" (A. Aleksandravičiaus muzika) "Mielas tėveli" (A. Aleksandravičiaus), "Kur bė-ga šėsupė" (Č. Sasnausko), "Sesutė" (S. Kozuro), "Pa-sveikinimą" ir Lietuvos him-ną. Dainos pavyko labai puikiai, ko iš tokio simpatingo choro ir galima buvo lau-kti. Labai gražų įspūdį padarė choristų mergaičių tautiški, o vyrų balti rūbai. Choro ir va-karo vedėju buvo p. A. Alek-sandravičius.

Po programai kun. K. Skryp-ko padėjo Vyčiams už do-vanas ir chorui už surengimą taip puikaus koncerto. Jo kalba buvo gili ir įspūdinga. Gerb. jubiliejantas išreikšė, jog jis ir toliau stengsis dar daugiau dirbti labai bažnyčios ir tėvynės, o ypač pasižadė-jo daugiau veikti su jaunimu — Vyčiais. Po visam dar jau-nimas ir vyresnieji linkmami lietuviškai pažaidę ir pavin-rengtus vakarus. Po teisybės

giavo. Salė buvo gražiai iš-puota ir pilna žmonių.

Bitutė.

BRIDGEPORT, CONN.

L. Vyčių veikimas.

Rugsėjo 9 d. 1917 m. laikė nepaprastą susirinkimą L. Vy-čių 37 kuopa šv. Jurgio para-pijos svetainėje. Daug svar-bių reikalų apkalbėta ir nu-tarta. Taipgi Bridgeport'o Vyčiai nesnaudžia, darbuoja-si. Nutarta surengti pramo-gą pagal naujos mados, to-kią, kokios dar mūsų mieste nebuvo, Rugsėjo 22 d. suba-tos vakare. Kviečiame ko-daugiausia atsilankyti jaunimo. Bus įvairių pasilinks-minimų.

Šiaip visokių naujienų čia netruksta, tik nežinia kur dingio mūsų korespondentas. Girdėjau, kad yra išrinktas iš kuopos LDS. Taigi šino tar-pu smagu man pranešti ir iš mažų vaikų gyvavimo. Rugsėjo 1 d. 1917 m. šv. Jur-gio parapijos svetainėje buvo puikus programėlis užbaigi-mui vasarinės mokyklos po vadovystę gabaus mokytojo vargonininko p. J. Šaučiūno. Publikos atsilankė pilnutė sve-tainė. Kiekvienas buvo už-ganėdintas. Negalėjau atsi-žiūrėti jų veikimui. Publika prijuokino iki soties. Atsiž-mėjo p-lė Elz. Vogneriūtė, p-lė O. Graboščiūtė, p-lė O. Ra-simavičiūtė, p-lė A. Baltru-šaičiūtė.

Vytė.

ROSELAND, ILL.

Nedėlioje, 9 d. rugsėjo, brolių Shumanų svetainėje L. Vyčių jaunomenė surengė balių su programą.

Pirmiausia buvo sulošta komedija "Blaivininkas su Girtuokle." Šiame veikale atsižymėjo savo artistiškais gabumais p. A. Stankevičius ir p-lė O. Janušauskiūtė. Taip-gi reikia pažymėti, kad p-lė O. Janušauskiūtė nors jauna ir Amerikoje gimusi ir augu-si mergaitė, bet labai darbšti lietuvaite, ir veikli L. V. 8 kuopos narė.

Atlošus komediją, p. V. Nickus paskambino ant piano, o M. Šlikas pagriežė ant smui-kos.

Toliaus p-lės St. Kačinskai-tė ir A. Bobeliūtė sudainavo duetą "Už giružės teka u-pė." Juodvi taip puikiai su-dainavo, kad gausus publikos delnų plojimas šaukė vėl dai-nuoti. Juodvi dar sudainavo "Giedu dainelę." Pabaigus dainuoti publika taip pliauški-no rankomis, kad tarsi ir vėl juodvi kvietė dainuoti.

Ant galo p-lė K. Narvilai-tė puikiai padeklemano porą gražių eilių, kuriai publika gausiai plojo.

Pasibaigus programai, už-griežė orkestra ir prasidėjo šo-kiai. Vakaro vedėjas buvo p. J. Pivoriūnas, kuris puikiai tvarką vedė.

Tame vakare daugiausia pa-sidarbavo p-lė St. Kačinskai-tė, J. Ramanauskas ir kiti veiklesnieji.

Panemunietis.

NORWOOD, MASS.

Laisvamaniai per akis meluoja.

"Ateities" 36 num. iš šio miestelio tilpo laisvamano šmeižtai. Tulas Zanavikas melagingai aprašė Mielaširdy-stės Draugijos susirinkimą, kurios tikslas šelpti nuk. del-ksta kodėl ne į jų kišenes pi-piliami tie doleriai, o į Tautos Fondą. Toliaus Zanavikas gana gerai iškolioja nepatin-kamas jam ypatas. Išvardin-damas neteisingai, aimanuoja, būk katalikams šio laiku blo-gai einas, nes, anot Zanavyko, žmonės mažai tesilanka į su-liekuotus vakarus. Po teisybės

katalikų surengtuose vakaru-se visada buvo pilna žmonių, pavizdin šv. Jurgio parapijos feruose 3 d. rugsėjo žmonių at-silankė apie 400.

Minėtą dieną ir laisvama-niai sumanė pakenkti katali-kams ir surengė balių vardu L. L. Dr-jos. Minėta dr-ja tai inrankis laisvamanių ir so-cijalistų, nes jei katalikai rengia kokį vakarą, tai mi-nėtos dr-jos du ar trys nariai pasikalbėję ir jau rengia kokį nors vakarą, bitik pakenkus katalikams. Bet vargšai pa-tyrė sau daugiau pakenkia ir skriaudos pasidaro, nes ir pe-raitam jų surengtam baliuje armonikas plerpė, o sienos klausėsi, ir džioko nebuvo kam šokti. Apie pusantro tuzino laisvamanių pažiopsojo ir tie nuėjo prie bačkučių.

Voveris.

HUDSON, MASS.

Daug rašoma apie įvairiu-se miestuose atsibuvusius kon-certus, piknikus, pramogas, o mažai rašoma apie namini lietuvių gyvenimą. Pas mūs lietuvių priskaitoma apie kele-tą šimtų. Neprasčiausia jie čia darbuojasi. Turi įvairių draugijų, turi ir kooperati-višką valgomųjų daiktų krau-tuvę. Jai neblogiausia eina-si. Uždarbiai labai maži — jei kas gauna po \$2.50, tai tas didžiūojasi daug gaunąs.

Paprasti uždarbiai po \$2.00 arba po \$1.75. Daugumas dirba po 10 valandų dienoj. O pragyvenimas labai brangus — prastos mėsos svaras 25c. Girtuoklystė čia labai draud-žiama. Ant vietos negalima gaut jokių svaigalų, negali-ma nei parsivežti, galima tik parsinešti. Todėl neretai pa-matai žmogelį parpuokstuojan-t su bačkait ant pečių iš kito miestelio.

Rugsėjo 9 d. buvo p. V. Rukštalis, moksleivis Valpa-raiso universiteto. Laikė pra-kalbą. Pasakojo apie lietu-vių istoriją, literatūrą ir a-pie visuomeninius reikalus šių laikų. Nurodė klaidas so-cijalistų ir laisvamanių, su ku-riais mes katalikai skiria-mės svarbiausiose gyvenimo klausimuose. Todėl kalbėto-jas persergėjo, kad nesiduotume klaidintis. Jisai kalbė-jo apie 4 valandas ir nei kiek neatsibodo klausyti. Visi bu-vo labai patenkinti moksleivio prakalba.

Pakeleivis.

NORWOOD, MASS.

"Ateities" No. 33 J. Peža užsiūpula ant mūsų kam mes pasirašę No. 12 "Garso" po reikalavimu, kad Liet. Dienos Centralinis K-tas išsiųstų ko-greičiausia pinigų į Lietuvą badaujantiems žmonėms. Tu-rim pasakyti jam, kad jis žiūrėtų ne tik per savo fana-tiškus partijos akinius, bet taip-gi matytų, kad pinigai guli jau veik metai Ameriko-j ir nežinia dar kada jie bus iš-siūsti.

Toliaus p. J. Peža klausia, kas ingaliojo mes pasirašyti bu-vusio Liet. Dienos K-to vardu, tai mūsų sąžinė, kadangi mes prie tos dienos Komitete dar-bavomės kiek galėjom, kad tik surinkt daugiau pinigų, o da-bar pinigai pelija čia, o žmo-nės Lietuvoj badu miršta. Rei-kia suprast, kad mes pasira-šėm ne kaip viso komiteto vardu, bet kaip ypotos tame komitete dirbė. Dabar tamsta, Peža, esi šlavėju pas Ch. Bird. Co. ar tamstai reiktų įgalioj-mo nuo ko nors sakyti, kad ten esi šlavėju.

Toliaus p. J. P. rašo, kad su-sidėjo L. D. Kom. Norwoode iš katalikų, tautininkų ir socia-listų, bet mes nežinom iš kur p. J. P. surado tautininkus da-bar. Kada truko pinigų pa-dengimui lėšų (nes buvo kiti išsiūsti į Bostoną), tada buvo inėsimas, kad padengtų iš-kašius visos trys sriovės. Ta-da pats J. P. gynė, kad tau-tininkų nesą ir iškašius nega-li mokėti ir kaštai pasilikto pa-

skirstyt ant katalikų ir socia-listų, nors tų kaštų buvo tik trys dol. Tai matyt kokie smarkūs Norwoode "tautinin-kai."

Dar P. primeta mums vado-vavimą dr-joms. Mes būdami katalikiškų dr-jų nariai, tarp jų ir veikiame ir jos dau-giau aukoj, negu kitos čia esan-čios laisvamanių ar socialistų, nes pats, p. J. P., žinai kaip kreipėmės į dr-jas, kad pa-autų L. D., tai tik aukavo ka-talikiškos dr-jos, bet kuriose pats p. J. P. priguli, tai na-ukavo anei išdilusio cento, nors į nekurius dar kartą kreipėmės. Tai kur sąžinė, Peža, taip smerkti ir taip meluoti. Liet. Dienos darbą pradėjo ka-talikai, nes jie pirmiausia su-šaukė Norwoode lietuvių prie to darbo. Toliaus p. J. P. sta-čiai meluoja būk dr-jos užmo-kėjusios už beną \$100 miesto parodoj. Užmokejo tik 55 dol. dvi draugijos. O iš kokių šal-tinių P. žino, kad šimtą, tai tik jis vienas težino.

V. Kudirka,
J. Versiackas,
P. Kudirka,
J. Kašeta,

WATERBURY, CONN.

LDS. 6-ta kuopa laikė mė-nesinį susirinkimą rugsėjo 9 d. Pirmiausia išdavė raportą Ka-talikų Spaudos Savaitės Ko-misijai, kad jau darbas pradėtas. Toliau sekė vakarinių kursų komisija. Pranešta taip-gi, kad jau darbas pradėtas. Susižinojo su Vyčių kuopa ir su Moteryų Sąjungos kuopa. Tik dar nuo blaivininkų nieko nesužinojo. Po raportų Juo-zas B. Šaliūnas atsisakė nuo pirmininkystės delto, kad reikis stoti į armiją. Uolus veik-les S. Kulikauskas inėšė, kad p. J. B. Šaliūnas darba-vosi šioje kuopoj nuo pat su-tvėrimo. Tai-gi pridėjo daug spēkų prie sutvėrimo tos kuop-os. Todėl padėkuota jam atsisojimui ir delnų plojimu. Toliaus sekė rinkimas pirmi-ninko. Po tam atsisakė nuta-rimų raštininkas. Buvo iš-rinktas naujas V. Vasiliaus-kas. J. B. Šaliūnas pranešė, kad turi knygų už \$19.00 iš "Dar-bininko" knygyno, meldė kuopos priimti tas knygas. Vi-si vienbalsiai nutarė priimti ir per Katalikų Spaudos Savaitę išparduoti. Sekė svarstymas apie Katalikų Spaudos Savai-tės prirengimą. J. B. Šaliūnas pranešė, kad Katalikų Spaud-os Savaitės reikalams reikia pinigų, inėšė vienas narys paaukoti \$5. Visi pristoję ir paaukavo \$5. Prisirašė vienas naujas narys. Iš to matyti, kad mūsų kuopa žengia pir-myn visuose darbuose.

S. M. D.

PATERSON, N. J.

Darbuojamės, kiek galime.

Malonu mums matyti, kad mes nors ir neskaitlingi būda-mi, veikiame, kiek galime. Tarpe kitų kolonijų mes lietu-viai katalikai nepaskutinę vie-tą užimame.

Gerbiamo ir mylimo klebono kun. J. Švagždžio paraginami rūpinamės dėti aukų nukentė-jusiems del karės. Turime Tautos Fondo skyrių, kurin priklauso apie 60 narių. Ko-žną mėnesį kolektoariai išrenka mėnesines.

Rodos veikimo pas mus ne-mažai ir šiaip visokių atsitiki-mų iš lietuvių gyvenimo y-ra, bet į laikraščius neišaito so-rašyti. Būtų gerai, kad ga-besnieji vaikai ir merginos į-sidraštintų rašinėti iš mūs vei-kimo ir gyvenimo į katalikiš-kus laikraščius.

O. B.

A. K. MAŽINAUSKAS įga-liotas užrašinėti "Darbinin-ką," rinkti apgarsinimus ir tt. Pas įj galite kreiptis šiuo ad-resu:

A. K. Mažinauskas,
321 Lincoln Ave., Rockford, Ill.

Vietinės žinios

P-as Kazys Sčesnulevičius svarbias paskaitas laikė Cambridge'io lietuviams rugsėjo 15 dieną. Paskaitos įvyko sve-tainėje prie 7 Burleigh gatvės. Rengėjais buvo LDS. 8-ta kuopa. Viskas pavyko gerai. Smulkiau apie tas paskaitas bus pranešta vėliau.

Juozukas.

Pilnųjų Blaivininkų Sus-mo 49 kuopa ir Am. Lietuvių R. K. Moterų Sąjungos 13 kuopa per savo susirinkimus pauko-po katalikų spaudos reikalams po penkinę. Be to abi šios prak-limnios kuopos žada smarkiai dirbti Katalikų Spaudos Sa-vaitėje.

Blaivininkų kuopos susirin-kime, atsituvusiam rugsėjo 13 dieną įvyko ir žadėtos dis-kusijos už ir prieš blaivybę. Laimėjo, kaip praneša kuopos nariai, pilną blaivybę palaikysieji. Susirinkimas blaiv-ininkų buvęs gyvas ir indomus.

Laiboji Morta.

Gatviniai padaužos So. Bos-tone nerimsta. Mums praneša p. G., kad vieno tuščio namo, rods, prie 5-tos gatvės esan-čio, padaužų gauja išdaugė langų stiklus, o langynes iš-blaškė po gatvę. Paskui visa banda švilpdama ir staigda-ma nusidangino toliaus. Nuo to padaužų turbūt netrukus gyvenimo nebus So. Bostone. Taip jie čia įsidrąsino.

Praciatą savaitę kainoje ant marketo prie Faneuil Hall Bostone, buvo pakilę jautie-na, aviena, kiauliena, vištie-na, "korn'ai", pomidorai (to-matoes), cukrus ir "bananos". Pigiau buvo galima pirkties "beans'ų", miltų, pipirų, cit-rinų (lemons) ir bulvių.

Aplamai imant, mėsa brang-sta, daržovės neva pigesnės, bet vargiai tas ilgai trauksis. Ankstyvi šalčiai, sako, dik-čiai apgadina daržus ir gero-kai sunaikina pomidorus (to-matoes) ir "corn'us".

Kiaušinių kaina tebėra aug-šta, o sviestas žada dar aug-ščiau kainoje kilti, nes dabar mažai esama melžiamųjų kar-vių.

Zuvis parduoda kol kas normalėmis kainomis. Šią savaitę ant markieto ma-žų permainingi tikimosi.

Seimyninkė.

Iš labai didelės meilės Nicola Donduna supjaustė skustuvu veidą savo numylėtinei Kotri-nai Velbake už tai, kad ji atsisakė Donduną sau už vyrą pasiimti. Teismas nusprendė, kad Dondunos darbas yra la-bai svarbus ir nuteisė jį 18 mėnesių į pataisos namus, kur galės apie meilę svajoti, bet merginoms įveidų nebegalės pjaustyti. Meiliška tragedija įvyko italais apgyventoje Bos-tono miesto dalyje.

I Naujosios Anglijos Muzi-kos Konservatorijai Bostone jau pradeda užsiregistruoti studentai. Pirmiausia užsire-gistravo p-lė Tei Yasamura iš Tokio, Japonijos. Pernai me-tais Konservatoriją lankė, ke-letas rusų ir lenkų. Apie lie-tuvius studentus neteko girdė-ti.

Didžiausias prakalbos So. Bostone

Milžiniškas ir šaunias prakalbas nedėlioį rugsėjo 23 d., rengia šv. Petro parapijos sve-tainėje, So. Boston'e, L. D. S. 1-ma kuopa.

Kalbės garsus kalbės, Yale Universiteto teisių skyriaus studentas, p. K. Sčesnulevičius. Jis aiškina socializmo teorijos klaidingumą ir nepraktiškumą, taip-gi nurodys, kur darbininkų žmonių luomas gali sau ieškoti prieglaudos ir užtarimo.

Bus ir daugiau kalbėtojų. Bus dainų, deklamacijų, monologų ir kitokių margumynų. Ateikite visi, nes tokių prakalbų labai retai So. Bostone galima užgirsti. Seni, jauni ir maži — visi ant prakalbų.

Labai svarbiems mūsų tautos reikalams bus imama inžangos 5 centai.

PRADŽIA 7:30 val. VAKARE.

Broliai ir seseris lietuviai iš So. Bostono ir apie linkių nepraleiskite puikios progos pasiklausyti apie darbo žmonių tikrus reikalus.

Kvėčia visus RENGĖJAI.

Zymus Jezuitų ordeno narys ir buvęs Bostono Kolegijos vi-ce-prezidentas, kun. David W. Hearn, S. J., mirė rugsėjo 14 dieną University Heights'e. Ve-lionis gimė, augo ir pradinius mokslus išėjo Bostone. I Je-zuitų ordoną įstojo 1880 me-tais.

1897 metais buvo paskirtas prezidentu Sv. Pranciškaus Ksaveriečio Kolegijos New Yorke.

Laidotuvės a.a. kun. David'o W. Hearn'o atsituvo panedė-lyi. Palaidotas Jezuitų orde-no kapinėse prie Holy Cross Kolegijos, Worcester, Mass.

Japonijos atstovų laukiama Bostone utarninke, rugsėjo 18 dieną. Bostono miesto ir Mass. valstijos valdžia žada japonie-čius sutikti labai iškilmingai. Sako, tokio priėmimo, kokį žadama japoniečiams sureng-ti, nei vienos viešpatijos ats-tovai nematė. Bus triukšmin-gų parodų ir visa ko kito, kas tokiose parodose yra priimta turėti.

Atsaukimas. LDS. 22 kuopa Brighton, Mass. buvo nutaru-si dalyvauti socialistų rengia-moje taikos demonstracijoje rugsėjo 23 d. Bet kuomet pa-aikėjo, jog su ta demonstra-cija rišama visokie kiti daly-kai, kaip tai protestas prieš valdžią už neleidimą Amerikos socialistų delegatų į socialist-ų konferenciją, ir kadangi toji demonstracija abelnei bus priešvaldiška, o mes nepripa-žįstame, kad reikia Amerikos demokratiškai valdžiai prie-šintis, tai nors trokštame, kad taika įvyktų, bet socialistų rengiamos demonstracijos ne-dalyvausime. Nedalyvauti nu-tarta LDS kuopos komisijos susirinkime.

B. Ajauskas.

Iš garnio veikimo. Utarnin-ke, rugsėjo 11 dieną pp. Vasi-lauskams, gyvenantiems prie Lowell gatvės, Bostone, gar-nys padovanojo dvynukus: mergaitę 6 svarų ir berniuką 3 svarų. Motina ir naujai gi-musieji vaikai jaučiasi gerai.

Reporter's.

Šv. Jurgio Draugija nedėlioį, rugsėjo 23 dieną 3 val. po pie-tų rengia labai puikias prakal-bas Lietuvių Liaudies Name Brighton, Mass. Kalbės kun. J. J. Jakaitis p. K. Sčesnulevi-čius ir kiti.

Tą pat dieną, 7:30 val. va-kare LDS. 1-ma kuopa rengia prakalbas So. Bostone. Kas norės, galės be didelio vargo į abiejias prakalbas atsilanky-ti.

CAMBRIDGE, MASS.

Bandė atitaisyti, bet tik pagadino.

Rugpjūčio 24 C. U. salė L. Vyčių 18 kuopa buvo paren-gus prakalbas. Kalbėjo p. K. Pakštas ir V. Rukštalis. Abu kalbėtojai nurodė faktiškai nuopelnus krikščionybės ir puikiai sukritikavo socializ-mą. Tos prakalbos daug stric-o pridarė socialistams. Jie matė, jog į jų lizdą pateko di-delės bombos. Tai tuoj suma-nė atitaisyti. Ir 30 d. surengė savo "spyčius." Ant plaka-tų skelbė, jog bus Grigaitis, bet buvo tik "Keleivio" šmei-

žtorius. Tasai spykėrelis aiš-kino būk tik socialistai pripa-žįsta pilną laisvę ir lygybę, kad jie nuvertė carą, kad jie nuversią Amerikos valdžią. Girdi ir popiežius su socialis-tais einas ir būdamas kapita-listų papirktas paskelbęs soci-alistišką taiką "be užgrobi-mų ir kontribucijų." Dar kal-bėjo būk socialistų prakalbos ramiai atsibūnų, o katalikų triukšmingai. Galop kalbėjo apie pasakišką Kristų, bet ne-buvo galima suprasti, ką no-rėjo pasakyti.

Po "spyčiaus" žadėjo atsa-kinėti į klausimus. Tuoj atsi-stojė p. V. Rukštalis ir pasakė, kad jei į socialistų prakalbas nueina katalikai, tai jie bū-dami rimtesni ir mandagesni už socialistus ramiai pasėdi, o jei jau labai kas nepatinka, tai ir-gi ramiai išeina. O jei soci-alistai į katalikų prakalbas nueina, tai išgirdę ką nepatin-kamo ir būdami baisiais fana-tikais kelia triukšmą. Čia ir šmeižtorius nieko negalėjo at-sakyti. Paskui p. V. R. klau-sė kur ir kas mokina apie pa-sakišką Kristų. Čia ir-gi šmeižtorius nieko negalėjo at-sakyti. Po to p. V. R. nuro-dė, jog Rusijos carą nuvertė patys žmonės, o ne socialistai, nes jei socialistai būtų, tą padarė, tai jie būtų iš kar-to ir valdžią į savo rankas pa-ėmė. O kadangi taip nebuvo, tai socialistai suriko, kad rei-kia antros revoliucijos ir del-to Kapsukas išvažiavo Rusi-jon. Tie išvedžiojimai labai degino paanus šmeižtorius ir jis norėjo sustabdyti p. Rukš-talį. Bet ir R. dar daugiau faktų privedė ir šmeižtorius pasijuto prie sienos prispirtas ir sušuko, girdi, visame jįs kle-rikalai esate kalti. Dar po to J. Kairis nurodė faktiškai kas kelia triukšmą katalikų prakalbose ir dar vieną faktą iš-paties "Keleivio" No 35 pasa-kė, kad ten be kitko paminė-ta būk įvykus socializmui, tai katalikams būsią leista gyven-ti ten, kur jie pirmiau gyveno, t. y. keletą šimtmečių at-gal — tyruose. Ar tai tokią lygybę ir laisvę socialistai pripažįsta. Čia jau šmeižtorius prisipažino prie šitų faktų. Dar A. Vaisauskas pasiūlė \$20 šmeižtoriumi, jei jis prio-dys, kad popiežius Benedik-tas 15 kapitalistų papirktas siūlė taiką. Išrodo, kad nei beprotis negalėtų tokių klajo-nių sugalvoti, kokias šmeiž-torius pasakė. Tvirtino, kad popiežius siūlė socialistišką taiką ir tą daręs kapitalistų papirktas. Tik jei jis būtų, kapitalistų buvęs papirktas, tai būtų kapitalistišką taiką paskelbęs.

Todel tai socialistai rengė prakalbas, kad sutaisyti, ką jiems pagadino p. Pakštas ir p. Rukštalis rugpj. 24 d., o vie-toj atitaisymo dar giilau pa-gramzdino savo pozicijas.

Dar turin pridurti, jog kai išvydo, kad klausimų staty-tojai prispyrė šmeižtoriumi prie sienos, tai socialistai ėmė siundyti raudonąsias davat-kas, kad trukdytų klausimų statytojams.

J. F. K.

Išnešiojimą laišku So. Bos-ton'e manoma dar geriau su-tvarkyti. Apie tai žada pasi-rūpinti So. Bostono Amatų Są-junga.

Tuo reikalingas VARGONI-NINKAS mokas atsakančiai savo amatą ir galis vesti chorą. Pagei-dautina nevedes. Platesnių infor-macijų delei atsiskauti:

Rev. F. Busis, 1390 W. 15th Ave., Gary, Ind.

AS ANTONAS KAZENIAUSKAS pa-leiskau savo draugo Stanislovo Zarec-kio, paeina iš Kauno gub. Malonė-kite atsiskauti šiuo adresu:

ANTANAS KOZENIAUSKAS, 36 Leonard Str., Waterbury, Conn.

Paileiskau savo pusbrolio AUGUSTO NAVICKO, paeina iš Suvalkų gub. Miroslavo parapijos. Meldžiu atsiskau-ti šiuo adresu:

MIKAS BUKAUSKAS, 150 E. 3-rd Ave., Homestead, Pa.

Paileiskau savo pusbrolio PETRO ir PRA-NO LAUKIŲ. Petras 10 m. kaip gyve-na Amerikoje, o Pranas 7 metal. Pir-miau gyveno Brocktone, o dabar neži-nau kur. Paeina iš Kauno gub. Tel-sių pav., Platelių par. Turu svarbų reikalą, todėl malonėkite atsiskauti kaip galite greičiaus.

MARIJONA MAZIEMALĖ, 202 Jefferson St., Newark, N. J.

VARGONININKAS ieško vietos. Ba-žnytinėje muzikoje esu lavinęs Kau-ne prie Juoz. Naujalo. Be to dar pasiklaus esu lavinęs piano muzikos. Gelsina kad nebūtų daug fizinio dar-bo, jei bent pazakastijonauti tik ba-žnyčioje. Sutinku užimti vietą, kad ir mažoje parapijoje. Adresas:

ANTANAS JANKAUSKAS, P. O. Box 48, St. Charles, Ill.

REIKALINGA Jaunas vaikinai arba mergina. Tu-ri mokėti lietuviškai, lenkiškai ir maždaug angliškai kalbėti. Darbas krautuvėje, lengvas ir užtikrintas. A-ple sąlygas sužinokite pas:

R. W. SHANNON, 420 Broadway, So. Boston, Mass.

Paieškojimai

Jeigu nori surasti savo gi-mines ar pažįstamus prisiųsk paieškojimą į "Darbininką."

So. Boston, Mass.
Už vieną sykį 50c.
"du" 75c.
"tris" \$1.00

Už paieškojimus pinigų siųskite iš karto.

"DARBININKAS," 242 W. Broadway, SO. BOSTON, MASS.

ANT PARDAVIMO.

ANT PARDAVIMO namai 11 kam-barių 3 kambarių. Gerose vietose ne-toli vandens. Už labai pigią kainą. Priekštis pardavimo išvažiavo į ki-tą vietą.

JONAS ANTANAVICIUS, 8 Grimes Str., So. Boston, Mass.

EKSTRA PARDAVIMAS!

Turi būti greitai parduota buoėrnė ir groėrnė. Priekštis, savininkas pa-lima kariuomenė. Būzins gerai iš-dirbtas, puikiai įrengtas. Tarp lie-tuvių ir kitatonių apgyventojų vietų. Svarbiame miestelyje. Kuris ne-reikia stoti kariuomenės atsisaukit ū-mai, parduosim pigiai. Del platesnių informacijų kreipkitės į "DARBININ-KO" ADMINISTRACIJĄ laišku arba asmeniškai.

(J. M. — Sh. W.)

REIKALINGA DARBININKŲ.

Darbas viduje ir lauke. Užmokes-tis gera ir nuolatinis darbas. Atsiau-kite tuojau prie:

HUNT-SPILLER MANFG. CORP'N, 383 Dorchester Ave., So. Boston, Mass.

Jei kas ką žino apie Kazį-Liudvi-ką VALI, malonėkite pranešti. Jis gyveno Hazleton, Pa., ir Luzerne, Pa. Iš Hazleton, Pa., septyni metai tam, išbėgo. Jo akys yra viena ruda, kita mėlyna.

KUN. STRUCKES, PLYMOUTH, PA.

Paileiskau pusbroliui PETRO ir PRA-NO LAUKIŲ. Petras 10 m. kaip gyve-na Amerikoje, o Pranas 7 metal. Pir-miau gyveno Brocktone, o dabar neži-nau kur. Paeina iš Kauno gub. Tel-sių pav., Platelių par. Turu svarbų reikalą, todėl malonėkite atsiskauti kaip galite greičiaus.

MARIJONA MAZIEMALĖ, 202 Jefferson St., Newark, N. J.

VARGONININKAS ieško vietos. Ba-žnytinėje muzikoje esu lavinęs Kau-ne prie Juoz. Naujalo. Be to dar pasiklaus esu lavinęs piano muzikos. Gelsina kad nebūtų daug fizinio dar-bo, jei bent pazakastijonauti tik ba-žnyčioje. Sutinku užimti vietą, kad ir mažoje parapijoje. Adresas:

ANTANAS JANKAUSKAS, P. O. Box 48, St. Charles, Ill.

REIKALINGA

Jaunas vaikinai arba mergina. Tu-ri mokėti lietuviškai, lenkiškai ir maždaug angliškai kalbėti. Darbas krautuvėje, lengvas ir užtikrintas. A-ple sąlygas sužinokite pas:

R. W. SHANNON, 420 Broadway, So. Boston, Mass.

Paileiskau savo trijų pusbrolių: Pe-tro ir Stasio Janušų, Klagių kaimo, Vėlonos par. Taip-gi Prano Masal-čio iš Valkešos par. Klapiatinių vien-kieno. Visi trys Kauno gub. Kas a-ple juos žinote ar jie patis malonė-kite atsiskauti šiemais padotu adre-su. Turu labai svarbų reikalą.

PETRONA POVLAIČIUKĖ, 111 Canal St., New Haven, Conn.

AS ANTONAS KAZENIAUSKAS pa-leiskau savo draugo Stanislovo Zarec-kio, paeina iš Kauno gub. Malonė-kite atsiskauti šiuo adresu:

ANTANAS KOZENIAUSKAS, 36 Leonard Str., Waterbury, Conn.

Paileiskau savo pusbrolio AUGUSTO NAVICKO, paeina iš Suvalkų gub. Miroslavo parapijos. Meldžiu atsiskau-ti šiuo adresu:

MIKAS BUKAUSKAS, 150 E. 3-rd Ave., Homestead, Pa.

Tuo reikalingas VARGONI-NINKAS mokas atsakančiai savo amatą ir galis vesti chorą. Pagei-dautina nevedes. Platesnių infor-macijų delei atsiskauti:

Rev. F. Busis, 1390 W. 15th Ave., Gary, Ind.

AS ANTONAS KAZENIAUSKAS pa-leiskau savo draugo Stanislovo Zarec-kio, paeina iš Kauno gub. Malonė-kite atsiskauti šiuo adresu:

MIKAS BUKAUSKAS, 150 E. 3-rd Ave., Homestead, Pa.

Tuo reikalingas VARGONI-NINKAS mokas atsakančiai savo amatą ir galis vesti chorą. Pagei-dautina nevedes. Platesnių infor-macijų delei atsiskauti:

Rev. F. Busis, 1390 W. 15th Ave., Gary, Ind.

AS ANTONAS KAZENIAUSKAS pa-leiskau savo draugo Stanislovo Zarec-kio, paeina iš Kauno gub. Malonė-kite atsiskauti šiuo adresu:

MIKAS BUKAUSKAS, 150 E. 3-rd Ave., Homestead, Pa.

SERGANTI

VYRAI IR MOTERIS EIKITE PAS MANE!

Su bent kokia chroniška, nervų arba šlapio kokia liga, kuri reika-lauja specialisto pataravimo. IESKOKITE PAGELBOS TEN, KUR GALĖSITE JĄ SURASTI. Pradėkite tiesiai eiti Sveikatos keliu.

673 Was-hington st.

arti Boyls-ton st. ant

antrų lu-bų

Jums išegzaminavimas nieko nekaštus, jeigu Jūs oia gydy-sitės. Geras ir užtikrintas ištyrimas (egzam.) parodys Jums tikrą, fizišką, stovį ir padės Jums atsisotai ant sveikatos kelio. Tas išgel-bės Jūs nuo kančių ir kitur negero gydymo.

Daug metų praktikavęs. Paskiausiai ir geriausiai gydymai—medikaliski ir elektriski. Naujausi ir geriausi prietaisai. Viskas kas geriausia sergantiesiems.

AR JUS KENCIAITE.

Nuo silpnų nervų, skaudančio nugarkaulio, užmiršimo, nenor-malio širdies mušimo, silpnų plaučių, apsnudimo, sunkaus jauti-mo, galvos skaudėjimo, svaigulio, neaiškaus matymo, silpnumo sngarių, ulcerio, žaizdų, kataro, užkimo gerklės, nuo skaus-mų viduriuose arba nugaroje, gerklės skaudėjimo, apvilktą liežu-vį, konstipaciją, reumatizmo skausmą arba spaugų? Šių ir daug kitų ligų, nuo kurių motosi pirmas perserėgijimas, nustoti sveikatą ir tvirtumą ant visados.

As gydysiu vyrus ir moteris per daug metų. Vienas atsilanky-mas pas mane užganėdins Jūs ir apie mano gabumus persitiksintė, kad as pasiekiau tiek gerų pasekmių į trumpą laiką gyd-y-mo. As gydu tik tikrą priežastį ligos ir silpnumai pranyks. Atsi-minkite, kad pasitarimas yra absoliutiškai veltui.

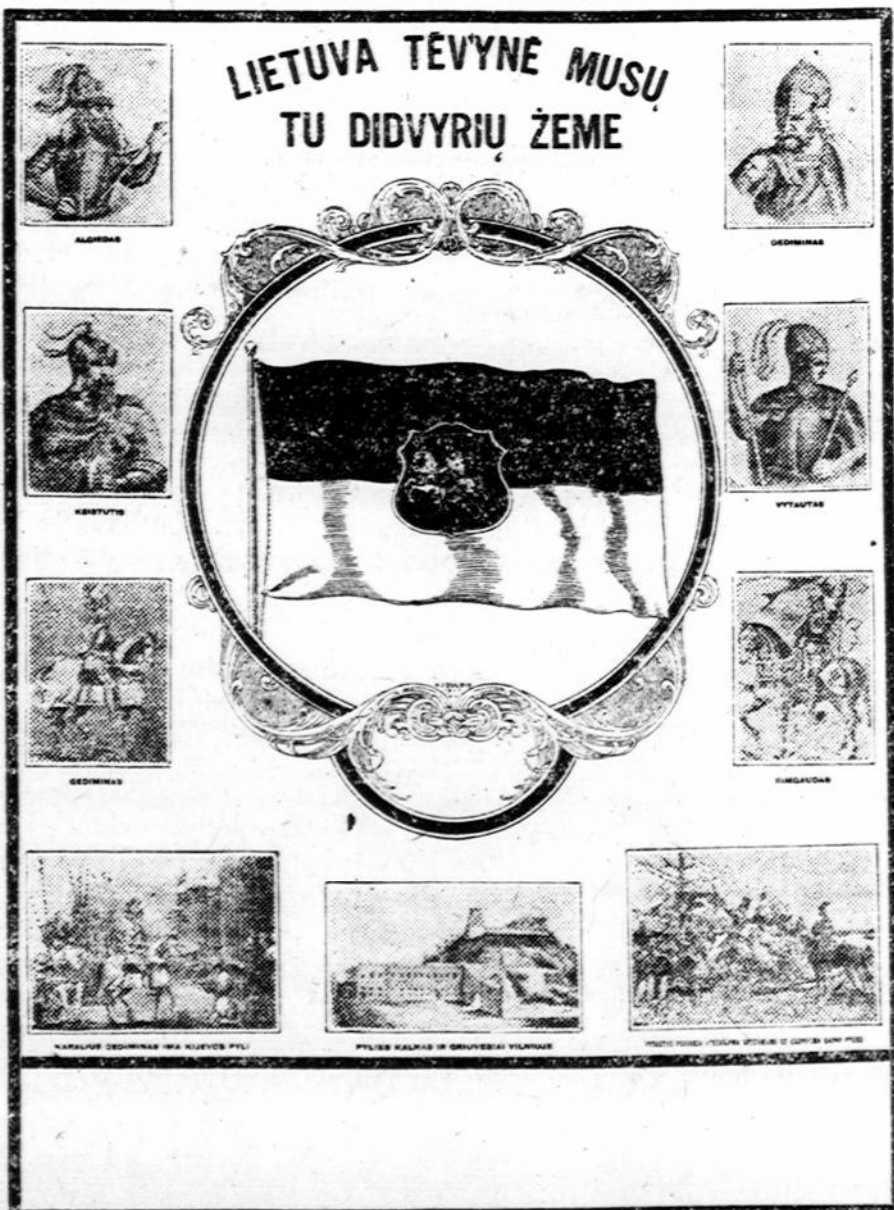
Ateikite pas mane tuojau, jeigu Jūs reikia gydysis. Užvil-kimas ligos yra pavojinga. Nei viena liga ne stovi ilgal be veikimo.

Dr. J. H. KENEALY

673 WASHINGTON ST.

Antros durys nuo Gayety Theatre, Boston, Mass.

KALENDORIAI 1918 METAMS!

Turin atspausdintą puikiausiu piešiniu del sieniniu kalendoriu, vienas kaip matote, LIETU-VOS VELIAVA antras, KARALIUS GEDIMINAS ANT AKLIJO; Abudu paveiksai dviem spalvom puikiai atspausiti, ir primenant lietuvių stiprumą senovėje. Didumas 15x20. Spausdino taigpi ir menesius-dienas su žuvėmis ir šventėmis—lietuviškai. Tokiu kalendoriu dar nieks neturėjo.

Norintieji sampeliu (patvus kalendorius) prisiųskite 50c. vienas 30c.

Biznieriems užsisakant daug, daug pigiau. Adresuokite:

Aug. Laukzemis, 196 New York Ave. Newark, N. J.

SU NAUJAI 1917 METAIS EINA TOLIAU REGULERIAI LITERA-TROS, MOKSLO, VISUMENĖS IR POLITIKOS MĖNESINIS LAIKRAŠTIS PAPIGINTA KAINA TIKTAI UŽ \$2.00 METAMS.

"Pažanga"

"PAŽANGA" yra mėnraštis ir skiriamas prastlavinsiem lietuviams ir apsiškaičiusiems darbininkams.

"PAŽANGA" sutraukė prie savs gabiausius Amerikos ir Europos lie-tuvių rašytojus ir pripildoma, todėl, originaliais raštais.

"PAŽANGA" gvilidena aktualiai lietuvių tautos klausimai.

"PAŽANGA" rasi dailiosios literatūros, nes jai bendradarbiauja, ta-lentingi Amerikos ir Europos literatai.

"PAŽANGA" pažymi įvairius pažangos apsiirėiskimus.

"PAŽANGA" nušviečia ir gvilidena gyvenimo klausimus tautiškai-krik-ščioniškoje dvasoje.

"PAŽANGA" per tai plati dirva jaunims literatams ir mokslo vy-rams parodyti savo gabumus ir juos lavinti.

Metinė prenumerata \$2.00, pusmetinė \$1.25, atskiras numeris 20c.

AGENTAMS DIDELIS NUOSIMTIS.

Visuose Redakcijos ir Administracijos reikaluose kreipkitės šiuo adresu:

"PAŽANGA" 614 W. MAHANOY AVENUE, MAHANOY CITY, PA.

BIZNIERIAI, JEIGU NORITE PAGERINTI SAVO BIZNĮ, APSIGARSINKITE "DARBININKA" IR LIETUVIŲ DARBININKŲ KALENDORIJE 1918 M.

Central Spa.

Broadway, So. Boston, Mass. Kampas Dorchester Street.

Geriausia vieta, kur gali-ma gauti įvairių rusių SAL-DAINIŲ, ŠALTAKOŠĖS (ice-cream), SODA ir CIGARŲ.

Taigpi įvairių FRUKTŲ-VAISIŲ. Prielankus patarnavimas. Tel. So. Boston 21032

Skaityk!

Būk Muzikantas arba Giedorius tai visiems patiks. Išsimokini-mas "Notų" (gaidų) ant visokių įstrumentų lietuviškoj kalboj 8 lekcijos be mokytojo kuris yma 50c. už 1. lekciją. Visokių netų Knyga \$1.50 parduodu už 1.00

ADRESUOKITE: G. A. BARONAS, P. C. McKees Rocks, Pa.

AR ESI GIRDEJES?

Kad žmogus gali pasigražinti sau veidą ir įgytiilgus plaukus. Prisiųsk stampą ir gausi visą informaciją.

DISTRIBUTOR FOR WILBERT CO. 42 Vine Street, Montello, Mass.

Nusipirk mosties.

Tai BUSI GRAZUS! Ją išdir-ba Mentholatam Co. Prieš eisiant gult ištepk veidą mėsia per kelis vakarus, o padarys veidą tyru ir skaisčiu baltu. Toji mostis išima plėmus raudonus, juodus arba šlakus ir prašina visokius spu-gus nuo veido. Kaina dėžutės 50c. ir \$1. Pinigus galite siųst ir stampoms.

J. RIMKUS

P. O. Box 36, Holbrook, Mass.

PIRK RAKANDUS PAS

RICHMOND'S

Sutaupysi pinigų.

Rakandai pirmos rūšies ir kai-nos labai žemos.

Frank R. Richmond,

347-378 Broadway, So. Boston.

ŠOKIAI MOKYKLA.

38 METAI KAP UDETA

Profesorius STERN.

Kampus Broadway ir Myrtle Ave., Brooklyn, N. Y.

Naujausi Ballroom Sokiai.

Išlygos nuo \$5.00 iki \$20.00. At-dara visuomet ir nedėliomis. Vy-rai ir moteris mokytojai.</